

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
1.8.2006

11

Diabetologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2005

Diabetology - Activity in Branch in the Královéhradecký Region in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Královéhradeckém kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Královéhradecký region in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2005. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/ Výkazy 2005].

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2005 představují diabetici v Královéhradeckém kraji téměř 7 % všech obyvatel.

V našem kraji bylo léčeno 89 pacientů ve věkové kategorii 0-19 let (v ČR 1 619), což z celkového počtu pacientů činilo 0,23 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,08 % (stejně jako v ČR).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 18,12 lékařů a 20,82 ZPBD (součet úvazků, včetně smluvních) ve 189 ordinacích. Tito lékaři k 31.12.2005 léčili celkem 38 265 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v našem kraji připadlo v průměru 2 112 léčených pacientů (v roce 2004 to bylo 1 982), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 356 pacientů (v roce 2004 to bylo 2 301 pacientů). Zvýšení počtu pacientů na jednoho lékaře

bylo v našem kraji způsobeno mírným poklesem počtu lékařů při nárůstu léčených pacientů. Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (82 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2005 bylo provedeno celkem přes 115 tisíc ošetření – vyšetření, což činilo nárůst oproti předešlému roku 3,3 %. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 384, nejméně v okrese Hradec Králové (5 095) a nejvíce v okrese Rychnov nad Kněžnou (10 377). Ve srovnání s rokem 2004 opět vzrostl celkový počet léčených osob, a to o 3,3 %, což potvrzuje rostoucí trend. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, přičemž ženy tvoří téměř 52 % z celkového počtu léčených diabetiků.

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 32 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 226 případů (ČR 239). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil 44 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 304 případů (ČR 319). Léčených diabetiků inzulinem bylo 18 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 6 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 33 % osob bylo léčeno jen dietou, 44 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16 % osob jen inzulinem a 7 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, Královéhradecký kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří 90 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Rychnov nad Kněžnou (94 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v našem kraji léčeno 2 213 pacientů.

Jak ukazují poslední dva grafy (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1996 – 2005 a Vývoj počtu léčených diabetiků v letech 1980 - 2005), mimo roku 1999 je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků. Index (rok 1980 - 100,0) činil v roce 2005 v našem kraji 219,5.

Zpracovala:

Lenka Lesková

ÚZIS ČR, Královéhradecký krajský odbor

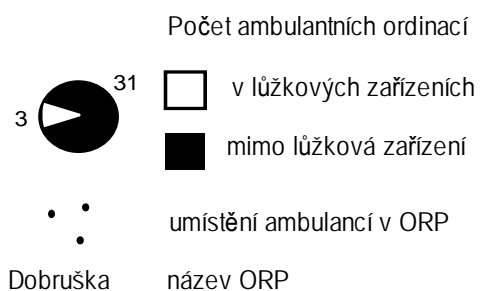
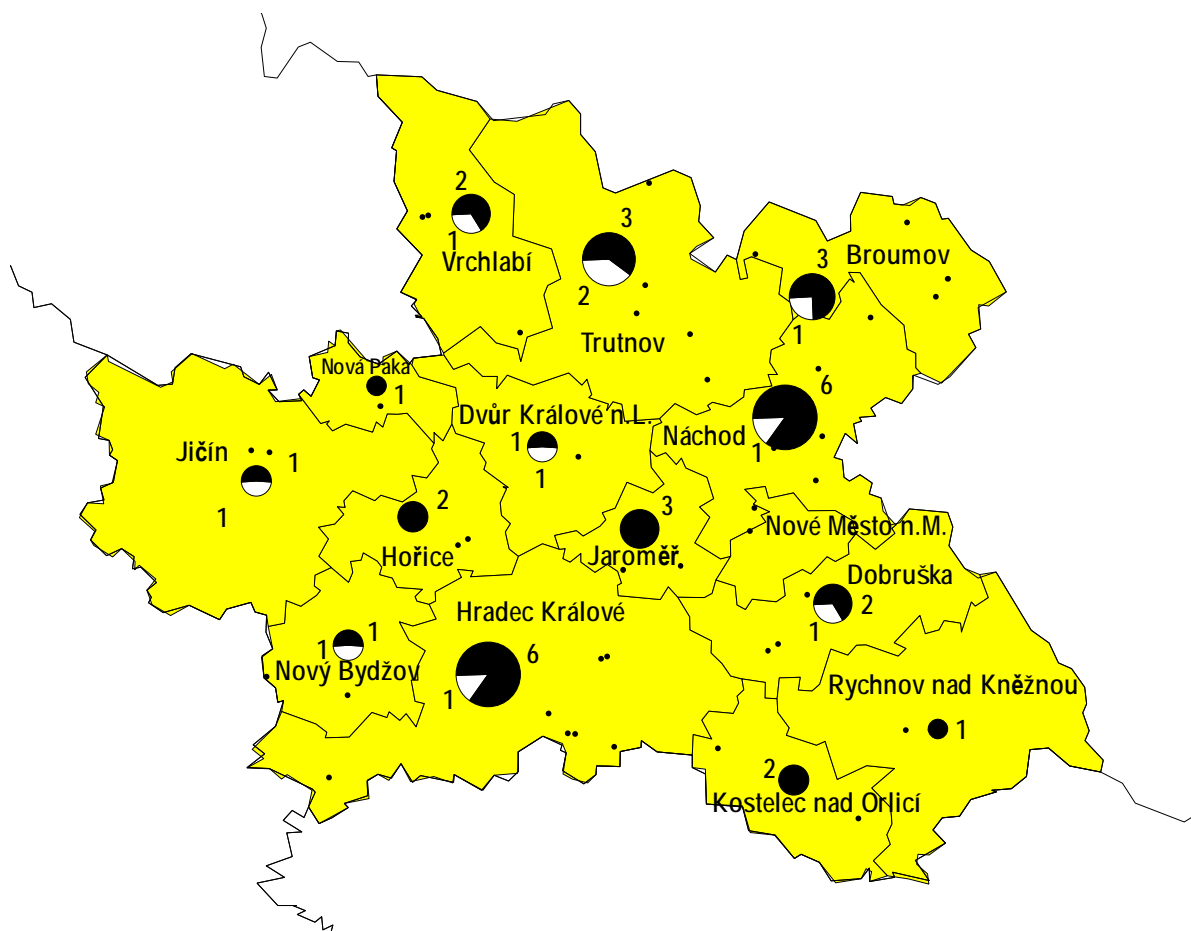
Hradecká 1172, 500 03 Hradec Králové

tel.:495 515 331

e-mail: drahokoupilová@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

Sídla zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní diabetologickou péči

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	11	5,60	8,50	29 857	5 332
Samostatná ordinace lékaře specialisty	23	10,68	10,38	73 322	6 865
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	155	1,84	1,94	12 502	6 795
Celkem	189	18,12	20,82	115 681	6 384
dle území (okres, kraj)					
Hradec Králové	70	6,32	7,97	32 199	5 095
Jičín	30	1,69	1,44	15 239	9 017
Náchod	26	3,34	3,34	21 802	6 528
Rychnov nad Kněžnou	25	1,77	2,17	18 368	10 377
Trutnov	38	5,00	5,90	28 073	5 615
Královéhradecký kraj	189	18,12	20,82	115 681	6 384

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Hradec Králové	11 832	741,81	9,77	89,21	1,02
Jičín	4 936	638,50	7,94	91,77	0,28
Náchod	5 928	527,90	13,14	85,88	0,98
Rychnov nad Kněžnou	5 775	728,75	5,14	94,35	0,50
Trutnov	9 794	816,02	7,71	91,43	0,86
Královéhradecký kraj	38 265	697,80	8,83	90,37	0,80
Česká republika	739 305	721,20	6,83	91,81	1,36

Počet léčených diabetiků k 31.12.2005

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	11 832	49,92	50,08	20,32	953	51,21	48,79
Jičín	4 936	44,96	55,04	15,01	350	46,29	53,71
Náchod	5 928	49,46	50,54	7,78	436	52,98	47,02
Rychnov nad Kněžnou	5 775	47,53	52,47	9,42	301	45,85	54,15
Trutnov	9 794	47,56	52,44	17,33	760	46,71	53,29
Královéhradecký kraj	38 265	48,24	51,76	15,28	2 800	49,07	50,93
Česká republika	739 305	46,14	53,86	16,30	56 545	47,66	52,34

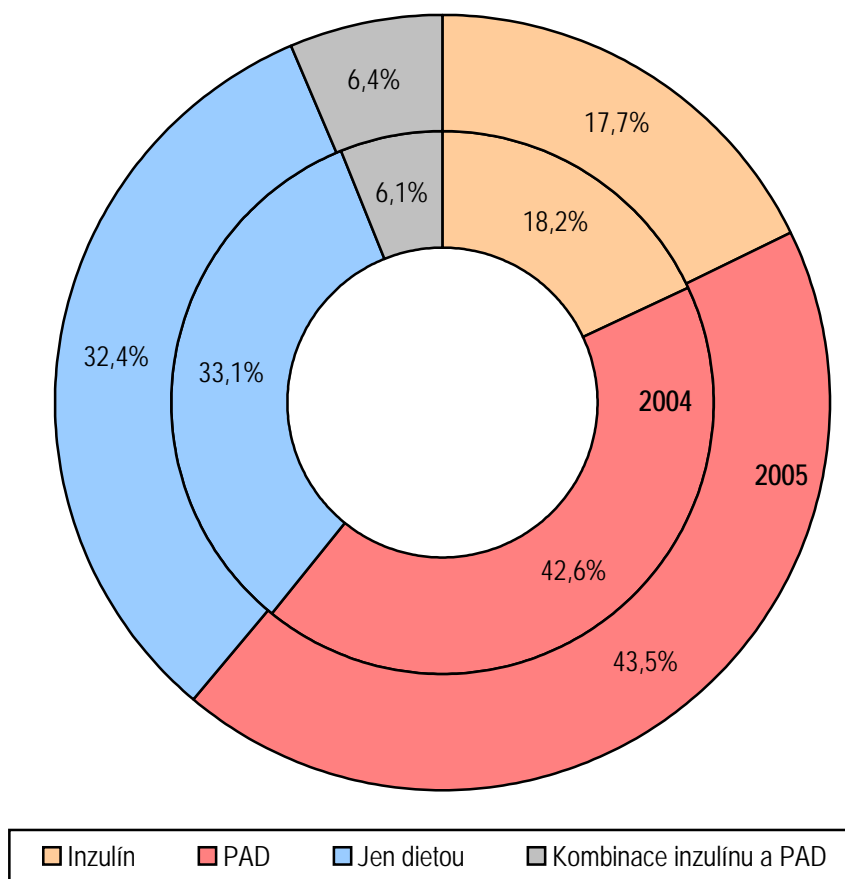
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Hradec Králové	1 456	653	1 839	792	42	672	162
Jičín	334	98	458	112	18	160	40
Náchod	1 044	198	662	156	25	660	62
Rychnov nad Kněžnou	269	129	464	92	5	262	73
Trutnov	818	278	890	115	20	501	75
Královéhradecký kraj	3 921	1 356	4 313	1 267	110	2 255	412

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Hradec Králové	3 496	219,18	5 419	339,74	2 359	147,90	558	34,98
Jičín	1 424	184,20	2 276	294,41	864	111,76	372	48,12
Náchod	1 799	160,21	2 433	216,67	1 055	93,95	641	57,08
Rychnov nad Kněžnou	2 080	262,48	2 587	326,46	843	106,38	265	33,44
Trutnov	3 597	299,70	3 938	328,11	1 635	136,23	624	51,99
Královéhradecký kraj	12 396	226,05	16 653	303,68	6 756	123,20	2 460	44,86
Česká republika	244 703	238,71	326 584	318,58	116 028	113,19	51 990	50,72

Léčení diabetici v roce 2004 a 2005

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel
v letech 1996 - 2005**

